

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ

Лілія Миколаївна БІЛОУС,

здобувач ПВНЗ «Університету сучасних знань»

Для того, щоб гуманітарна діяльність була тривалою, інтегрованою в єдиний злагоджений механізм публічного управління, систему надання публічних послуг, узгоджувалася з проголошеними цілями державної політики в певній сфері, вона має здійснюватися не лише колективами об'єднаних спільною діяльністю людей, а й має бути забезпечений регулюючий вплив з боку державних інституцій, діяльність яких базується на специфічних адміністративно-правових методах.

В. К. Колпаков розглядає адміністративні методи як «засоби впливу на діяльність підприємств, установ, організацій, посадових осіб і громадян з боку органів управління шляхом прямого встановлення їх обов'язків, шляхом наказу, що спирається на владні повноваження і стан підпорядкування. Це односторонній вибір органом управління способу вирішення завдання чи конкретного варіанта поведінки об'єкта управління» [1].

Л. А. Сергієнко розглядає поняття адміністративно-правового методу останнього у двох значеннях: «1) теоретичне обґрунтування необхідності існування методів захисту прав і свобод громадян та їх важливості в управлінському середовищі; 2) формування і нормативне забезпечення механізму їх реалізації» [2].

Першим адміністративно-правовим методом забезпечення гуманітарної діяльності Товариства Червоного Хреста України, встановлення сутності якого буде здійснено в даному дослідженні, є метод нагляду і контролю.

Законом України «Про гуманітарну допомогу» встановлюються наступні заходи офіційного контролю – «фітосанітарний контроль, ветеринарно-санітарний контроль, державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, що здійснюються згідно із законодавством України» [3].

Звернемо увагу на те, що «митне оформлення гуманітарного товару здійснюється митницею за місцезнаходженням його отримувача тільки після проведення відповідного санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю. Формою контролю за вмістом вантажу є опечатування складу представниками митниці, що на думку членів робочої групи з визнання вантажів гуманітарною допомогою, не є достатнім для убезпечення можливих корупційних схем щодо заміни вантажу» [4]. Варто звернути увагу на те, що сфера контрольно-наглядової діяльності не є позбавленою і викликів і проблем, що призводять до зловживань і корупційних дій.

Так, адміністративно-правовий метод нагляду і контролю дозволяє державі в особі уповноважених центральних органів виконавчої влади здійснювати регулюючий вплив під час гуманітарних катастроф, що особливо важливо в сфері ввезення та подальшого розподілу гуманітарної допомоги, забезпечення безпеки для населення товарів, медикаментів та інших речей і предметів, які перетинають митний кордон України.

Ще одним методом забезпечення гуманітарної діяльності Товариства Червоного Хреста України є метод стратегічного аналізу. Стратегічні документи дозволяють формувати на загальнодержавному рівні чіткі пріоритети розвитку такої діяльності в чітко окресленій перспективі з урахуванням викликів і проблем, які можуть мати місце.

Стратегічними видами діяльності відповідно до Стратегії Товариства Червоного Хреста України в 2021-2025 рр. є: «підготовка і реагування на надзвичайні ситуації; психосоціальна підтримка; навчання населення навичкам надання першої допомоги (ПД); відновлення родинних зв'язків; соціальні послуги та догляд вдома; поширення знань, спрямованих на захист населення; поширення знань про міжнародне гуманітарне право; гуманітарна освіта; донорство крові; адаптація до кліматичних змін; гуманітарна адвокація і мобілізація громадськості» [5].

Таким чином, адміністративно-правовий метод забезпечення гуманітарної діяльності Товариства Червоного Хреста України являє собою організаційний, інституційний, правовий, світоглядний чи інший засіб впливу на гуманітарну діяльність, який визначається на рівні адміністративно-правових норм, закріплюється у відповідних законах України та підзаконних нормативно-правових актах, у тому числі у внутрішніх документах (статутах, стратегіях) гуманітарних організацій, зокрема і Товариства Червоного Хреста України, та визначає специфіку реалізації державної гуманітарної політики, прийняття управлінських рішень у сфері цивільного захисту, взаємодії між Товариством Червоного Хреста України та іншими центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями тощо, спрямовується на забезпечення законності, підзвітності та ефективності гуманітарної діяльності в Україні.

Список використаних джерел:

1. Колпаков В. К. Адміністративне право України: підручник / В. К. Колпаков. 2. вид., доп. Київ: Юрінком Інтер, 2000. 752 с.
2. Сергієнко Л. А. Адміністративне право та адміністративний процес: старі і нові проблеми. *Держава і право*. 1998. № 8. С. 32.
3. Про гуманітарну допомогу: Закон України від 22 жовтня 1999 р. № 1192-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-14#Text>.
4. Проблемні питання у сфері здійснення гуманітарної допомоги в Україні: аналітичний звіт // Разом проти корупції. URL: https://www.rpk.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/TAC_HumAid_consolidated_fin-vidredagovano.pdf.
5. Стратегія Товариства Червоного Хреста України 2021-2025 рр. // Товариство Червоного Хреста України. URL: <https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/2021-2025-%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>.